

مجموعه مقالات پیشگیری از جرایم و آسیب‌های اجتماعی

(با نگرش به خانواده و توانمندسازی اقشار آسیب‌پذیر)

گردآوری و تنظیم:

عباس علوی‌نژاد

مرتضی عندلیب کورایم

سعید محمودی‌نیا

مرکز مطالعات اجتماعی و جرم‌شناسی معاونت اجتماعی و پیشگیری از وقوع جرم قوه قضائیه

National Congress On Consultation, Family and Empowering of Vulnerable People of Society (1 st: 2015: Tehran)

عنوان و نام پدیدآور : مجموعه مقالات پیشگیری از جرایم و آسیب‌های اجتماعی (با محوریت مشاوره، خانواده و توانمندسازی اقشار آسیب‌پذیر) / گردآوری و تنظیم: عباس علوی‌نژاد، مرتضی عندلیب کورایم، سعید محمودی‌نیا؛ [برگزارکننده] مرکز مطالعات اجتماعی و جرم‌شناسی معاونت اجتماعی و پیشگیری از وقوع جرم قوه قضائیه.

مشخصات نشر : تهران: خرسندی، ۱۳۹۵

مشخصات ظاهری : ۱۹۲ ص.

شابک : 978-600-114-647-3

وضعیت فهرست‌نویسی : فیا

موضوع : مسائل اجتماعی -- ایران -- کنگره‌ها Social problems -- Irna -- Congresses

موضوع : انحراف اجتماعی -- ایران -- کنگره‌ها Deviant behavior -- Iran -- Congresses

شناسه افزوده : علوی‌نژاد، عباس، ۱۳۴۰، گردآورنده

شناسه افزوده : عندلیب کورایم، مرتضی، تنظیم‌کننده، گردآورنده

شناسه افزوده : محمودی‌نیا، سعید، تنظیم‌کننده، گردآورنده

شناسه افزوده : ایران. قوه قضائیه، مرکز مطالعات اجتماعی و جرم‌شناسی

رده‌بندی کنگره : ۴ - HN۶۷۰/۰۲/۱۸۵

رده‌بندی دیویی : ۱۰۹۵۵

شماره کتابشناسی ملی : ۴۱۰۰۹۲۷

انتشار - سرسندی

تهران، خیابان انقلاب - خیابان فخر رازی - خیابان بافی‌نژاد - نرسیده به خیابان دانشگاه -

پلاک ۱۷۴ - ر.س. ۲

تلفن: ۵ - ۶۶۹۷۱۰۳۴ و ۵ - ۶۶۹۵۸۰۰۱

فروشگاه شماره ۱: دانشگاه تهران، دانشکده حقوق و علوم سیاسی، تلفن: ۶۶۴۱۰۲۰۳

فروشگاه شماره ۲: میدان انقلاب، خ منیری جاوید (اردیبهشت)، پلاک ۱۲، تلفن: ۶۶۷۵۵۹۱۰-۶۶۹۵۰۷۵

فروشگاه شماره ۳: خ انقلاب، نرسیده به میدان فردوسی، کوچه شهید براتی، دانشگاه حقوق دانشگاه آزاد،

طبقه زیرین (قسمت کتابفروشی): ۶۶۷۵۵۹۱۰

پست الکترونیک: Khorsandy.pub@gmail.com

سایت اینترنتی: www.Khorsandypub.com

مجموعه مقالات پیشگیری از جرایم و آسیب‌های اجتماعی

(با محوریت مشاوره، خانواده و توانمندسازی اقشار آسیب‌پذیر)

گردآوری و تنظیم: عباس علوی‌نژاد - مرتضی عندلیب کورایم - سعید محمودی‌نیا

صفحه‌آرایی: الهام پیدایی

چاپ اول: ۱۳۹۵ - شمارگان: ۵۰۰ جلد

قیمت: ۱۵۰,۰۰۰ ریال

ISBN: 978-600-114-647-3

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۱۱۴-۶۴۷-۳

مرکز مطالعات اجتماعی و جرم‌شناسی معاونت اجتماعی و پیشگیری از وقوع جرم قوه قضائیه

فهرست

- پیشگفتار..... ۷
- مقدمه..... ۹
- اثربخشی آموزش برنامه غنی سازی زندگی زناشویی بر بهبود کیفیت زندگی زوجین منطقه ۵ شهر تهران..... ۱۱
- سید، سمودی نیا، مرتضی عندلیب کورایم، عباس علوی نژاد
- اثربخشی گروه درمانی چهارچه گرا (IT) بر بهبود کیفیت زندگی معنادین بزهکار..... ۲۳
- مهدی صالح زاده، حاتم زارعی، محمد سند گل، داوود نامی
- اثربخشی آموزش مهارت های ارتباطی بر افزایش رضایت زناشویی زوجین پس از ازدواج در خانواده های کمیتة امداد ناطق، پند آناه شهر کرمانشاه در سال ۹۱-۹۲..... ۳۷
- محمد چراغیان، سید ناهید حسینی، بهادر رینی
- اثربخشی بازی درمانی مبتنی بر رابطه والد- کودک بر کنترل پر خاشگیری کودکان پر خاشگر..... ۴۵
- خاطره سلیمانی، مرزده داوری
- اثربخشی زوج درمانی کوتاه مدت راه حل مدار بر صمیمیت، حل تعارض و راهبردهای مقابله ای زوجین..... ۵۵
- سمیه منظوری، مصطفی عرب نرمی، سعید لطفی، علی اصغر عزیز آبادی
- تأثیر آسیب های نو پدید استفاده از بازی های رایانه ای بر رفتارهای نوجوانان..... ۶۷
- ناهید محمدی ثابت
- بررسی علل جرایم جنسی مبتنی بر رضایت و راهکارهای پیشگیری از آن..... ۷۹
- شراره محمدی، لیلی مظاهر، احسان پروین، سهیلا جلیلیان

- ۹۱ زنان بهنجار
فرشید علی پور، راضیه اردشیری، جهانیر جهانگیری
- ۱۰۱ خانواده پایدار و مهارت فرزندپروری
مهناز امیرپور، سیما جلیلی، الهام بقایی، محمد افشارنیا
- ۱۱۱ خانواده پایدار، مهارت‌های زندگی
اقدیس قادری، مهناز امیرپور، محسن فزونی، محمد افشارنیا
- ۱۲۵ طرح‌واره‌های ناسازگار و باورهای فراشناختی در افراد معتاد
آرزو عرب‌شامی
- طرح‌واره‌های هیجانی با مشکلات دل‌بستگی در نوجوانان اقشار آسیب‌پذیر در اثر نبود
والدین (فوت، طلاق، اشتغال)
۱۳۵
مریم امیدبیگی، محمد حاتمی
- نقش ویژگی‌های شخصیتی در پیش‌بینی وابستگی به نیکوتین در فرزندان خانواده‌های طلاق
۱۴۷
ساره کیماز، سعید محمودی‌نیا، مرتضی عندلیب‌آزاد، زهره استادیان خانی
- اثربخشی شیوه درمانی حرکات چشم، حساسیت‌زدایی و بازپردازش اطلاعات (EMDR)
بر کاهش پرخاشگری بدنی و خصومت
۱۵۵
مازیار جلوه، فرشاد شیبانی نوقابی، شیوا دولت‌آبادی، مریم قربانی
- مقایسه طرح‌واره‌های ناسازگار اولیه در کودکان کار و کودکان عادی
۱۶۳
جواد افزون، محمد حاتمی، مهدی پارویی، جعفر جهانی مقدم، زبیر صمیمی
- نقش خانواده پایدار در اعتلای سلامت فردی
۱۷۳
مهناز امیرپور، مهدی عزتی، هوشنگ ذاکر عنبرانی، محمد افشارنیا
- همسرگزینی اینترنتی: بررسی عوامل زمینه‌ای متقاضیان ازدواج
۱۸۵
سارا پوررضوی، حسین مطلبی، مریم شفیعی سروستانی

پیشگفتار

بر اساس اصل ۱۵۶ قانون اساسی، قوه قضائیه مسئول اقدام مناسب برای پیشگیری از وقوع جرم شناخته شده است. تحقق این مهم نیازمند همکاری کلیه نهادها و سازمان‌های دخیل در امر پیشگیری از جرائم و آسیب‌های اجتماعی است که گام اساسی آن با تصویب «قانون پیشگیری از جرم» در مجمع تشخیص مصلحت نظام در سال ۱۳۹۴ و تشکیل شورای عالی پیشگیری از جرم برداشته شده است.

از جمله وظایف که به درستی و بنابر قانون، برای این نهاد تازه تأسیس پیش‌بینی شده، «انجام تحقیقات و پژوهش‌های مورد نیاز برای آسیب‌شناسی علل وقوع جرم و راههای پیشگیری از آن» است. بر همین اساس تولید و ارتقاء دانش پیشگیری از جرم، رصد و تحلیل وضعیت موجود، علت‌شناسی انواع جرائم و آسیب‌های اجتماعی و نیز طراحی راهکارهای کنترل و کاهش آن در دستور کار معاونت اجتماعی و پیشگیری از وقوع جرم قوه قضائیه به عنوان دبیرخانه شورای عالی پیشگیری قرار دارد.

همه ساله کنگره‌ها و همایش‌هایی با موضوعات مرتبط با جرائم و آسیب‌های اجتماعی برگزار می‌شود که معاونت اجتماعی و پیشگیری از وقوع جرم دبیرخانه قضائیه در برگزاری این دسته فعالیت‌ها مشارکت می‌نماید. این همایش‌ها و کنگره‌ها در جامعه آن، اولین کنگره مشاوره، خانواده و توانمندسازی اқشار آسیب‌پذیر جامعه ضمن کمک به ارتقاء دانش پیشگیری و ارائه مقالات ارزشمندی در این زمینه نقش مؤثری در آشنایی متخصصان، دانشجویان و اساتید با ادبیات پیشگیری داشته است که در این اثر ۱۷ مقاله برتر حیطه‌ی پیشگیری از جرایم و آسیب‌های اجتماعی گردآوری شده است. امید است مورد استفاده صاحب‌نظران، اساتید و دانشجویان مرتبط با این عرصه قرار گیرد.

محمدباقر الفت

معاون اجتماعی و پیشگیری از وقوع جرم قوه قضائیه

مقدمه

طی دهه‌های اخیر جامعه ما با گسترش بی‌رویه جرایم و آسیب‌های اجتماعی مواجه بوده است. این آسیب‌ها ناشی از علل چندگانه می‌باشند و از این رو نیازمند مداخله در حیطه‌های تخصصی مختلفی از جمله حیطه مشاوره دارد. امروزه مشاوران و مددکاران در عرصه‌های مختلف مانند آسیب‌های روانی، خانواده، تحصیل (مدرسه و دانشگاه)، حل مسایل اعتیاد و ... فعالیت می‌نمایند. یکی از عرصه‌هایی که در شرایط کنونی در کشور ما جهت فعالیت مشاوران و مددکاران بسیار دیده می‌شود، عرصه پیشگیری از جرایم و آسیب‌های اجتماعی است که به استناد بند ۵ اصل ۱۵۶ قانون اساسی در ذیل وظایف قوه قضائیه قرار می‌گیرد.

تا مدت‌ها قوه قضائیه به عنوان سازان و یقین شناخته می‌شد که عمده وظیفه آن صدور احکام قضایی به منظور کیفر مجرمین و حل فصل دعاوی است اما با مرور زمان، اهمیت رویکرد پیشگیرانه قوه قضائیه بیشتر شناخته شد و قوانین متعددی از جمله قانون حمایت از خانواده و آئین نامه دادرسی کیفری و قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز در ارتباط با پیشگیری از جرایم و آسیب‌های اجتماعی وضع گردید و مأموریت اجتماعی و پیشگیری از وقوع جرم قوه قضائیه به عنوان دبیرخانه شورای عالی پیشگیری از جرم تعیین شد.

مشاوره به صورتی که امروزه مطرح می‌گردد و تأکید زیادی بر علمی و تخصصی بودن آن می‌شود، از پدیده‌های قرن بیستم به شمار می‌رود و به لحاظ اهمیت فراوان آن در کار با فرد و گروه، مورد توجه روان‌شناسان، روان‌کاوان، مددکاران و سایرین قرار گرفته است؛ به نحوی که می‌توان مدعی شد که مشاوره یکی حوزه‌های در حال گسترش علوم رفتاری است. لذا موفقیت در امر پیشگیری نیازمند مداخله مشاوران در این حیطه می‌باشد.

اولین کنگره مشاوره، خانواده و توانمندسازی اقشار آسیب‌پذیر جامعه یکی از همایش‌های موفق بوده است که در طول سالیان اخیر برگزار شده است. در این کنگره که با همت

کمیته امداد حضرت امام خمینی (ره) و با حمایت و مشارکت معاونت اجتماعی و پیشگیری از وقوع جرم برگزار گردید، مقالات ارزشمندی ارائه شده است که با توجه به اهداف معاونت، ۱۷ مقاله برتر زمینه پیشگیری از آسیب‌های اجتماعی در این مجموعه گردآوری شده است. امید است مورد استفاده کارشناسان و دانشجویان گرامی قرار گیرد و این مرکز از نظرات اصلاحی و تکمیلی آنان و سایر خوانندگان این اثر بهره‌مند گردد.

در پایان لازم است از آقایان مرتضی عندلیب کورایم، محمدجواد ایمانی خوشخو سعید محمودیان، حامد نظری، احمد سعیدی و کیوان گراوند که زحمات بسیاری برای گردآوری و چاپ این اثر کشیده‌اند، کمال تشکر و قدردانی را به عمل آورم.

عباس علوی نژاد

مسئور رئیس مرکز مطالعات اجتماعی و جرم‌شناسی

معاونت اجتماعی و پیشگیری از وقوع جرم

قوه قضاییه